

PROCESI ISHOĐENJA LOKACIJSKE DOZVOLE ZA PROJEKT PODRAVSKE BRZE CESTE

PROCESSES OF OBTAINING LOCATION PERMIT FOR PODRAVSKA HIGHWAY PROJECT

Paula Benjak ^{1*}, Milan Rezo ¹, Nikola Kranjčić ¹

¹ Sveučilište u Zagrebu, Geotehnički fakultet, Hallerova aleja 7, 42000, Varaždin, Republika Hrvatska

*E-mail adresa osobe za kontakt / e-mail of corresponding author: benjak.paula@gmail.com

Sažetak: Uslijed povećanog prometa državnom cestom D2 od Varaždina prema Dubravi Križovljanskoj već se dugi niz godina predviđa gradnja Podravske brze ceste, kako bi se rasteretio promet kroz naselja i povećala sigurnost prometa. U radu se prikazuje uvid u proces ishođenja lokacijskih dozvola, u ovom slučaju za Podravsku brzu cestu. Također se pobliže objašnjavaju čijem su vlasništvu ceste u Republici Hrvatskoj, kakve ceste izvan naselja postoje i od kojih su dijelova sačinjene. Opisat će se konstrukcijski elementi ceste i značenje prostornih planova u smislu iniciranja pa do konačnog donošenja i izvedbe. Sastavni dio izrade idejnog projekta su podloge za projektiranje, te će se u radu prikazati različite podloge i za što nam služe. Digitalni katastarski plan (DKP) uključuje sve katastarske čestice na području kojeg prolazi cesta kako bi se pravovremeno zatražilo vlasništvo na područjima prolaska cestovne konstrukcije i dobila dozvola za gradnju na tim posjedima. Sve potrebne skice izrađene su pomoću programskog paketa Plateia, kojom se projektiraju sve prometnice i ostala pripadajuća infrastruktura.

Ključne riječi: lokacijska dozvola, idejni projekt, ceste izvan naselja, podloge za projektiranje, Plateia

Abstract: Due to dense traffic on the state road D2 from Varaždin to Dubrava Križovljanska, construction of Podravska highway has been planned for many years in order to dismantle traffic through settlements and increase traffic safety. This paper presents an insight into the process of obtaining location permits, in this case for Podravska highway. It will also be explained more precisely on the ownership of the roads in the Republic of Croatia, which roads outside the settlement exist and which parts are made of. The constructional elements of the road and the significance of the spatial plans will be described in terms of initiation and until final adoption and execution. An integral part of the preliminary design project are background bases for design, and this paper will show different background bases and what purpose can they fulfil. The Digital Cadastral Plan (DKP) includes all cadastral particles in the area where the road passes in order to timely request ownership of the road construction areas and obtain a building permit on those properties. All necessary sketches were made using the Plateia software package, which designs all roads and other associated infrastructure.

Keywords: location permit, preliminary design, roads outside the settlement, background base for design, Plateia

Received: 01.10.2018. / Accepted: 27.11.2018.

Published online: 17.12.2018.

Stručni rad / Technical paper

1. UVOD

Izgradnjom Podravske brze ceste omogućila bi se zamjenska trasa koja bi razdvojila lokalni i gradski promet od tranzitnog. Vozeći se dionicom od Varaždina do Maribora kroz naselja Hrašćica, Sračinec, Majerje, Petrijanec, Gornje Vratno i Cestica državnom cestom D2 lako se može uočiti problem protočnosti prometa. Problemi se javljaju u središtima većih mjesta (Sračinec, Petrijanec, Cestica) posebice ispred javnih ustanova (škola, vrtića). Gustoća prometa predstavlja neposrednu opasnost za sve sudionike prometa, te kako bi se povećala protočnost prometa a ujedno i povećala sigurnost neophodno je izgraditi obilaznicu tih mjesta. Obilaznica će ujedno predstavljati spoj obilaznice Varaždina sa Slovenijom što će dodatno pridonijeti gospodarskom rastu i razvoju naselja uz novoizgrađenu prometnicu. Budući da je za početak gradnje potrebno ishoditi građevinsku dozvolu, koja se izdaje temeljem lokacijske dozvole u radu će se prikazati sastavni dijelovi potrebni za ishođenje lokacijske dozvole. „Lokacijska dozvola je upravni akt kojim se na temelju važeće prostorno-planske dokumentacije i posebnih uvjeta, potvrda, mišljenja i drugih akata tijela državne uprave i pravnih osoba s posebnim ovlastima, utvrđuju uvjeti za gradnju određene građevine.“ (Republika Hrvatska, Ured državne uprave u Varaždinskoj županiji). Lokacijska dozvola se može izdavati za razna područja, a u slučaju izdavanja za Podravsku brzu cestu potrebno je izdavanje lokacijske dozvole za građenje na zemljištu, odnosno građevini za koje investitor nije riješio imovinsko pravne odnose ili za koje je potrebno provesti postupak izvlaštenja (Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja).

Izdavanje lokacijske dozvole pokreće se na zahtjev zainteresirane stranke uz koji se prilažu:

- Tri primjerka idejnog projekta
- Izjava projektanta da je idejni projekt izrađen u skladu s prostornim planom
- Posebni uvjeti i/ili dokaz da je podnešen zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta
- Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš ako se radi o zahvatu u prostoru za koji se prema posebnim propisima provodi postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i/ili ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu
- Potvrda o nostrifikaciji idejnog projekta, ako je projekt izrađen prema stranim propisima. (Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja).

Idejni projekt je skup međusobno usklađenih nacrti i dokumenata struka koje, ovisno o vrsti zahvata u prostoru, sudjeluju u projektiranju, kojima se daju osnovna oblikovno-funkcionalna i tehnička rješenja zahvata u prostoru (idejno-tehničko rješenje) i prikazuje smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i unutar obuhvata zahvata u prostoru (Rezo 2017). Idejnim projektom se određuju osnovna polazišta značajna za osiguravanje postizanja temeljnih zahtjeva za građevinu i drugih zahtjeva za građevinu (Zakon.hr).

2. CESTE IZVAN NASELJA

Javne ceste su ceste u vlasništvu Republike Hrvatske koje se ne mogu otuđiti iz njezinog vlasništva te se na njima ne mogu stjecati stvarna prava, osim u slučajevima propisanim Zakonom o cestama. Slučajevi u kojima se može osnovati pravo služnosti i građenja, a propisani su Zakonom o cestama su: izgradnja komunalnih, vodnih i energetskih građevina i građevina koje predstavljaju elektroničku komunikaciju i povezanost opreme. U daljnjoj izvedbi cestovno zemljište se može dati na korištenje radi obavljanja pratećih djelatnosti kao što su ugostiteljstvo, benzinske postaje, trgovine i ostalo. Sve prateće djelatnosti su također propisane Zakonom o cestama. Prema konfiguraciji tj. vrsti terena kojim cesta prolazi ceste se dijele na: ceste u ravnici (nizinske ceste), ceste u brežuljkastom terenu, ceste u brdovitom terenu i ceste u planinskom terenu (Rezo 2017).

Tablica 1. Javne ceste izvan naselja

Osnovne karakteristike terena	Konfiguracija terena			
	Ravničast I.	Brežuljkast II.	Brdovit III.	Planinski IV.
$\Delta H/1$ km	Neznatna	Do 70 m	70 do 150 m	Preko 150 m
Nagib padina	Do 1:10	1:10 do 1:5	1:5 do 1:1	1:1 do 1:0
Naboranost terena	-	Slabije izražen	Jače izražen	Vrlo jak/greben/uvale
Mogući elementi trase	Bez ograničenja (BO)	Izbor neznatno ograničen (NO)	Znatno ograničen (ZO)	Veliko ograničenje (VO)

3. PROSTORNI PLANOVI

Prostorno uređenje nam osigurava korištenje, zaštitu i upravljanje prostorima u Republici Hrvatskoj, a time se ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Ciljevi prostornog uređenja postižu se primjenom načela prostornog uređenja u izradi i donošenju prostornih planova te njihovoj provedbi (Zakon.hr). Izrada prostornog plana započinje na temelju odluke o izradi prostornog plana, koju donosi Vlada na prijedlog Ministarstva po prethodno pribavljenom mišljenju sukladno posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, ako se radi o izradi prostornog plana državne razine. Odluku o izradi prostornog plana područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave po prethodno pribavljenom mišljenju sukladno posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode. Odluka o izradi prostornog plana objavljuje se u »Narodnim novinama«, odnosno u službenom glasilu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koja je tu odluku donijela, te se odluka dostavlja Zavodu (Zakon.hr). Nacrt konačnog prijedloga prostornog plana izrađuje stručni izrađivač u suradnji s nositeljem izrade nakon što je provedena javna rasprava i izrađeno izvješće o javnoj raspravi, a nacrt sadrži tekstualni i grafički dio plana i dostavlja se zajedno s izvješćem o javnoj raspravi tijelu koje je utvrdilo prijedlog prostornog plana, a koje utvrđuje i konačni prijedlog prostornog plana (Zakon.hr).

4. PODLOGE ZA PROJEKTIRANJE

Prilikom procesa ishođenja svakog projekta jedan od bitnijih uvjeta za kvalitetno i točno projektiranje je i kvalitetna geodetska podloga, na osnovi koje se izrađuje projekt. Kod izrade idejnog projekta najbrže se poslužiti kartama dostupnim putem geoportala državne geodetske uprave, a koje nam mogu služiti kao podloga za projektiranje.

Na geoportalu dostupne su slijedeće karte:

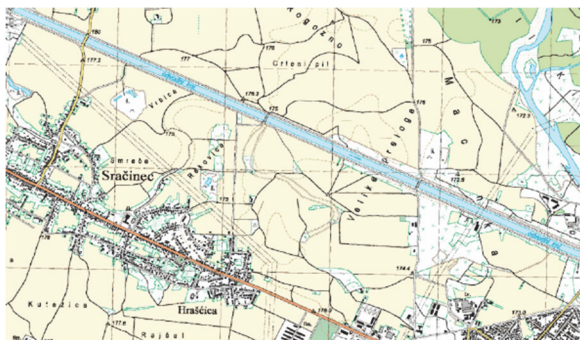
- Topografska karta (TK) – **Slika 1**
- Hrvatska osnovna karta (HOK) – **Slika 2**
- Digitalni ortofoto (DOF) – **Slika 3**

Topografska karta (**Slika 1**) predstavlja geografsku kartu koja sadrži veliki broj informacija prikazanog područja koje se odnose na naselja, prometnice, vode, vegetaciju, oblike reljefa Zemlje i granice teritorijalnih područja (Wikipedia).

Hrvatska osnovna karta (HOK) (**Slika 2**) je osnovna službena državna karta i izrađuje se u mjerilu 1:5000. Službena državna karta kodirana je slika prirodnih i izgrađenih objekata zemljine površine koja se izrađuje za cjelokupno područje RH (Geoportal DGU).

Digitalna ortofoto karta (DOF5) (**Slika 3**) je službena državna karta i izrađuje se u mjerilu 1:5 000 za cjelokupno područje Republike Hrvatske. DOF5 se koristi za administrativne svrhe, a posebice za urbano i ruralno planiranje (Geoportal DGU).

Na topografskoj karti prikazan je plan prolaska Podravske brze ceste, a HOK i DOF pomažu u planiranju projekta na način da se vide prirodne i umjetne prepreke koje se uzimaju u obzir prilikom projektiranja.

Slika 1. Topografska karta (TK)

Slika 2. Hrvatska osnovna karta (HOK)

Slika 3. Digitalni ortofoto (DOF)

5. DIGITALNI KATASTARSKI PLAN S PRIKAZIMA PARCELACIJSKIH LINIJA

Sastavni dio ishođenja lokacijske dozvole je digitalni katastarski plan s prikazima parcelacijskih linija, pomoću kojeg se daje prijedlog prijavnih listova za katastar i zemljišnu knjigu radi rješavanja imovinsko pravnih odnosa za područja koja još nisu u vlasništvu Republike Hrvatske. Za potrebe idejnog projekta dovoljno je koristiti neslužbene podatke koji su besplatno dostupni putem servisa *Uređena zemlja*. **Tablice 2 i 3** prikazuju prijedlog prijavnog list za katastar, odnosno jednu od čestica kojom treba prolaziti Podravska brza cesta u stanju prije provođenja parcelacije i nakon. Temeljem izrađenog i na katastru ovjerenog parcelacijskog elaborata predstavnici Republike Hrvatske sklapaju kupoprodajne ugovore na česticama kojima će prolaziti novoizgrađena cesta.

Tablica 2. Prijedlog prijavnog lista za katastar – dosadašnje stanje

Dosadašnje stanje														
Broj posjedovnog lista	Dio ili udio dijela	Suvlasnički dio na dijelu	Prezime i ime odnosno tvrtka ili naziv upisane osobe, OIB Prebivalište odnosno sjedište, ulica i kućni broj upisane osobe	dio		Broj katastarske čestice	Broj detaljnog lista	Adresa katastarske čestice (naziv rudine, ulice, trga i sl.)	Način uporabe katastarske čestice/ Način uporabe zgrade, kućni brojevi zgrade, naziv zgrade, pravo građenja	Površina			Posebni pravni režimi	Broj z.k.ul.
				zgradna						ha	a	m ²		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			11	12	
2857			Kovačić Miljenko, Stjepanov, 1/1 Sračinec, Varaždinska 155 (vlasnik) OIB: 47675282394			1890		Špitalica	oranica		72	29		569
											72	29		

Tablica 3. Prijedlog prijavnog list za katastar – novo stanje

Novo stanje												
Broj posjedovnog lista	Dio ili udio dijela	Suvlasnički dio na dijelu	Prezime i ime odnosno tvrtka ili naziv upisane osobe, OIB Prebivalište odnosno sjedište, ulica i kućni broj upisane osobe	dio		Broj katastarske čestice	Adresa katastarske čestice (naziv rudine, ulice, trga i sl.)	Način uporabe katastarske čestice/ Način uporabe zgrade, kućni brojevi zgrade, naziv zgrade, pravo građenja	Površina			Broj z.k.ul.
				zgradna					ha	a	m ²	
13	14	15	16	17	18	19	20	21			22	
2857			Kovačić Miljenko, Stjepanov, 1/1 Sračinec, Varaždinska 155 (vlasnik) OIB: 47675282394		1890/1	Špitalica	oranica		31	72	569	
					1890/2		oranica		22	08		
					1890/3		oranica		19	32		
									73	12		

6. PLATEIA

Plateia je programski paket za rekonstrukciju postojećih cesta svih kategorija, od autocesta do mjesnih cesta i puteva i projektiranje novih, te služi kao pomoć projektantima u pripremi nacrti i tehničke dokumentacije, a sve to zbog mnogih mogućnosti koje nudi. Osnova za njeno djelovanje je Autodeskov program AutoCAD (Korisnički priručnik PLATEIA 6.0). U projektiranju Podravske brze ceste korišteni moduli su: situacija, osi, uzdužni i poprečni profil.

6.1. Situacija

Modul Situacija je namijenjen pripremi geodetskih nacrti ili podloga za kasnije projektiranje cesta ili drugih objekata niskogradnje. Nacrti izrađeni s modulom Situacija su crteži u koje se mogu zapisivati brojni podaci, a koji se mogu kasnije koristiti u projektiranju. Modul Situacija također sadrži dodatke za razne geodetske proračune (Korisnički priručnik PLATEIA 6.0). Prikaz građevinske situacije vidljiv je na Slici 4.

6.2. Osi

Modul Osi namijenjen je horizontalnom definiranju toka trase ceste. Osnovu obično predstavlja geodetski snimak, odnosno digitalni model terena. U okviru projekta može se obrađivati neograničen broj osi, kojima se može pridružiti kategorija ceste. Uz svaku os su vezani podaci o uzdužnom profilu terena, poprečnim profilima i slično (Korisnički priručnik PLATEIA 6.0).

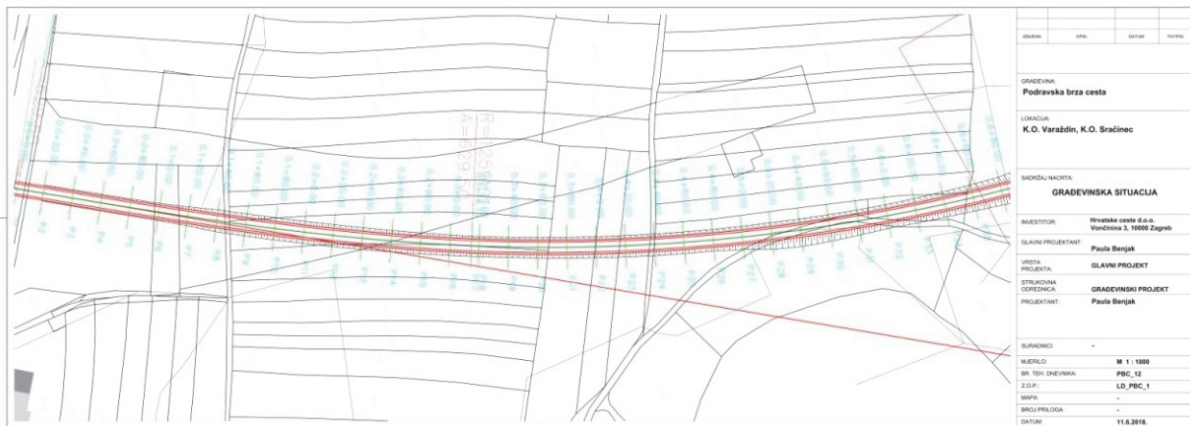
6.3. Uzdužni profil

Modul Uzdužni profil namijenjen je crtanju uzdužnih profila cesta, željeznica, vodotoka i omogućuje precizan i brz interaktivan unos linija terena i tangenta, crtanje nivelete, proračun poprečnih nagiba na osnovi tlocrtnog toka osi, proračun preslojavanja postojećih cesta i brzi proračun količina usjeka i nasipa (Korisnički priručnik PLATEIA 6.0). Prikaz uzdužnog profila prikazan je na Slici 5.

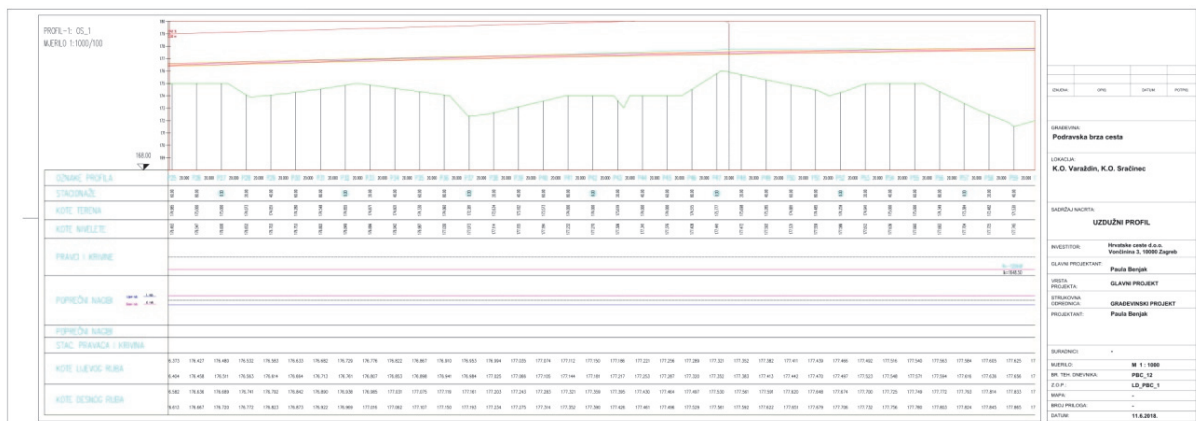
6.4. Poprečni profil

Modul Poprečni profil nudi automatizaciju obrade poprečnih profila i proračuna površina i volumena. Poprečne profile se može crtati u proizvoljnom horizontalnom i vertikalnom mjerilu što je iznimno važno kod projekata s zahtjevnim zemljanim radovima (Korisnički priručnik PLATEIA 6.0). Prikaz poprečnih profila prikazan je na Slici 6.

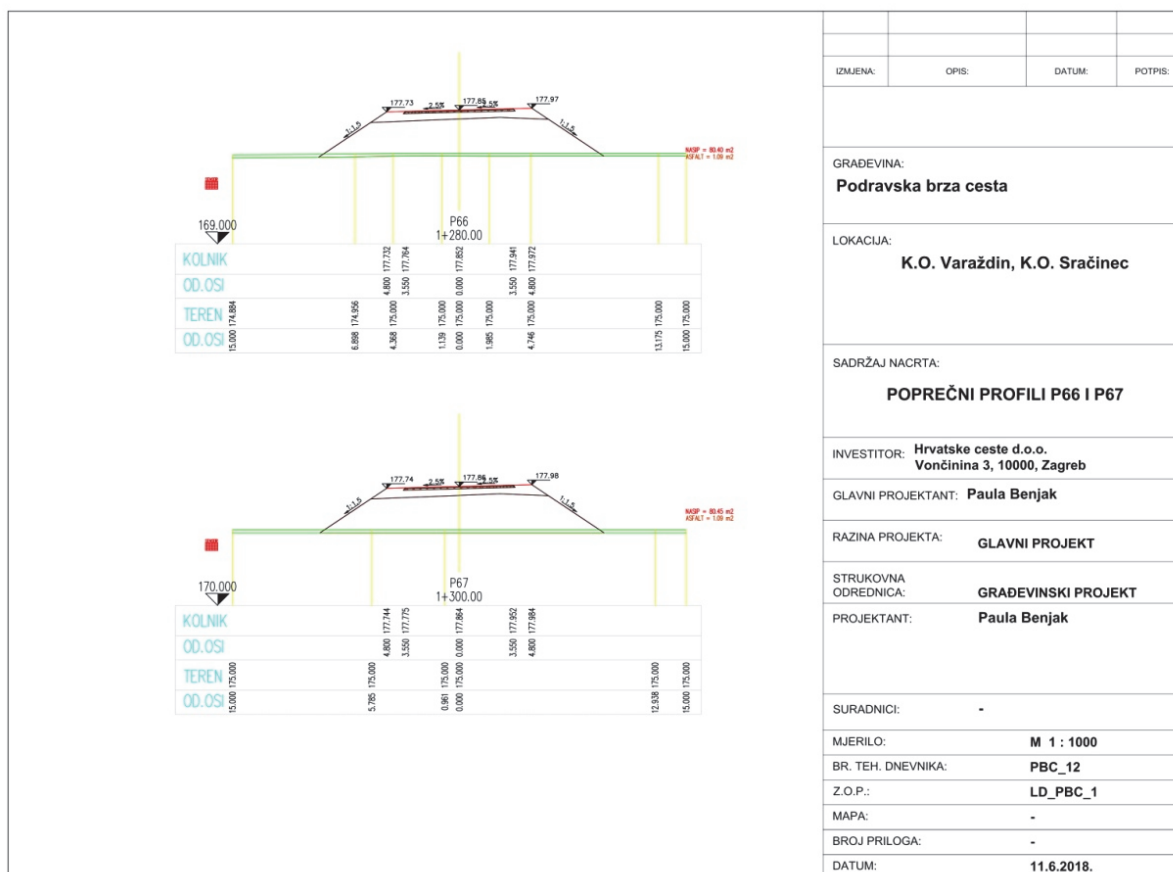
Također, u svim modulima programskog paketa Plateia, omogućeno je iznimno lako i automatsko ispisivanje crteža, što dodatno ubrzava postupke ispisa željenih crteža.

Slika 4. Građevinska situacija

Slika 5. Uzdužni profil

Slika 6. Poprečni profili

7. ZAKLJUČAK

U postupku ishođenja lokacijske dozvole potrebno je izdavanje lokacijske dozvole za građenje na zemljištu, odnosno građevini za koje investitor nije riješio imovinsko pravne odnose ili za koje je potrebno provesti postupak izvlaštenja. U radu su prikazani neki od bitnijih elemenata za ishođenje lokacijske dozvole, a uz teorijsku podlogu predložen je idejni projekt za ishođenje lokacijske dozvole Podravske brze ceste. Svi praktični dijelovi izrađeni su u programskom paketu Plateia, čiji moduli su također u radu detaljnije opisani. Također u radu su prikazani primjerci prijavnih listova i parcelacije u svrhu rješavanja imovinsko pravnih odnosa. Zbog ograničenja u pogledu veličine članka, u Prilozima su prikazani samo neki dijelovi uzdužnog i poprečnog profila.

8. LITERATURA

Geoportal DGU. *DOF (Digitalni ortofoto), HOK (Hrvatska osnovna karta), TK (Topografske karte)*. Dostupno na:

<https://geoportal.dgu.hr/#/menu/podaci-o-slojevima>

Korisnički priručnik PLATEIA 6.0, *Uzdužni profil*, STUDIO ARS Software, Matulji (2009)

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja. *Lokacijska dozvola*. Dostupno na: <http://www.mgipu.hr/default.aspx?ID=17710>

Republika Hrvatska, Ured državne uprave u Varaždinskoj županiji. *Lokacijska dozvola*. Dostupno na: <http://uduvz.hr/lokacijska.htm>

Rezo, M., (2017): *Prometnice, predavanja*

Zakon.hr. *Zakon o prostornom uređenju*. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/689/Zakon-o-prostornom-ure%C4%91enju>

Wikipedia. *Topografska karta*. Dostupno na: https://hr.wikipedia.org/wiki/Topografska_karta